

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

Izpostava Maribor

Bezjakova 151, 2341 Limbuš

T: 02 250 69 10

F: 02 250 69 01

E: gp.mb@urszr.si

www.sos112.si/maribor

Številka: 842-2/2013-154 - DGZR

Datum: 23.06.2014

N A Č R T

ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB POJAVU POSEBNO NEVARNIH BOLEZNI ŽIVALI V VZHODNO ŠTAJERSKI

Verzija 2.0

	Organ	Datum	Odgovorna oseba
Izdelal	UPRAVA RS ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE IZPOSTAVA MARIBOR	M.P.	Ivana GRILANC Vodja izpostave
Odobril	POVELJNICA CZ VZHODNO ŠTAJERSKE REGIJE	Številka: 842-2/2013-129- DGZR Datum usklajenosti z URSZR: 31.01.2014	
Obravnaval in sprejel	ŠTAB CZ VZHODNO ŠTAJERSKE REGIJE		Ivana GRILANC Poveljnica CZ VŠ regije
Skrbnik	IZPOSTAVA URSZR MARIBOR		Darja Adam-Pak Svetovalka

1 POSEBNO NEVARNE BOLEZNI ŽIVALI	4
1.1 Uvod	4
1.2 Splošno o boleznih živali	4
1.3 Ogroženost Vzhodnoštajerske regije zaradi bolezni živali	5
1.4 Možne posledice pojava posebno nevarnih bolezni živali	6
1.5 Verjetnost nastanka verižne nesreče	6
1.6 Sklepne ugotovitve	6
2 OBSEG NAČRTOVANJA	7
2.1 Temeljne ravni načrtovanja	7
2.2 Načela zaščite, reševanja in pomoči	9
3 ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	10
3.1 Temeljne podmene načrta	10
3.2 Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči	10
3.2.1 Koncept odziva ob pojavu posebej nevarnih bolezni živali	10
3.3 Uporaba načrta	12
4 SILE IN SREDSTVA ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ TER VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA	12
4.1 Organi in organizacije, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz regijske pristojnosti	12
4.1.1 Organi Vzhodno štajerske regije	12
4.1.2 Sile za zaščito, reševanje in pomoč na regijski ravni	12
4.2 Materialno - tehnična sredstva za izvajanje načrta	13
4.3 Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta	13
5 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	14
5.1 Opazovanje in spremljanje posebno nevarnih bolezni živali	14
5.2 Obveščanje pristojnih organov in služb v Vzhodno štajerski regiji	14
5.3 Obveščanje prebivalcev na okuženem in ogroženem območju	15
5.4 Obveščanje splošne javnosti	16
6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ	17
6.1 Aktiviranje organov in njihovih strokovnih služb	17
6.2 Aktiviranje regijskih sil za zaščito, reševanje in pomoč	17
6.3 Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih	17

7 UPRAVLJANJE IN VODENJE	18
7.1 Organi in njihove naloge na regijski ravni	18
7.1.1 Poveljnik CZ Vzhodno štajerske regije:	18
7.1.2 Štab CZ Vzhodno štajerske regije:	18
7.1.3 Izpostava URSZR Maribor:	18
7.1.4 Slovenska vojska	19
7.1.5 Policijska uprava Maribor	19
7.1.6 Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin-Območni urad Maribor	19
7.1.7 Javne zdravstvene službe v VŠR regiji	19
7.2 Operativno vodenje	20
7.3 Organizacija zvez	20
8 ZAŠČITNI UKREPI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	21
8.1 Zaščitni ukrepi	21
8.1.1 Prostorski, gradbeni in tehnični ukrepi	21
8.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči	22
8.2.1 Tehnično reševanje ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali	22
8.2.2. Prva veterinarska pomoč	22
9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	24
10 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	25
11 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	26
11.1 Skupne priloge	26
11.2 Posebne priloge	26
11.3 Skupni dodatki	26
11.4 Posebni dodatki	26

1 POSEBNO NEVARNE BOLEZNI ŽIVALI

1.1 Uvod

Regijski načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali na območju Vzhodnoštajerske, verzija 2.0, je nadgradnja regijskega načrta zaščite in reševanja ob množičnem pojavu posebej nevarnih boleznih pri živalih, verzija 1.1, ki ga je Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Izpostava Maribor (v nadaljnjem besedilu: Izpostava URSZR Maribor), Ministrstva za obrambo (v nadaljnjem besedilu: MORS) pripravila leta 2004 in posodobila leta 2006. Načrt je izdelan na podlagi regijske ocene ogroženosti ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali na območju Vzhodnoštajerske št 842-2/2013-49 z dne 25.7.2013 in skladno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo in 97/10), Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12), Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07, 54/09 in 23/11), Zakonom o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 45/04 – ZdZPKG, 62/04 – Odločba US in 93/05), Zakonom o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05 – ZVMS), Zakonom o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo) ter Pravilnikom o boleznih živali (Uradni list RS, št. 81/07 in 24/10), splošno zakonodajo, izvedbenimi predpisi in na podlagi izkušenj ob pojavu aviarne influence pri prostoživečih pticah v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: RS) ter Evropi. V načrtu so upoštevani tudi sklepi z državne vaje »Starošince 2011«.

Pri izdelavi načrta smo upoštevali veterinarsko stroko, zlasti še izvedbene načrte ob pojavu posebej nevarnih boleznih živali:

- Načrt ukrepov v primeru pojava slinavke in parkljevke v RS,
- Načrt ukrepov v primeru pojava klasične prašičje kuge v RS,
- Načrt ukrepov v primeru pojava aviarne influence v RS,
- Načrt ukrepov v primeru pojava atipične kokošje kuge v RS,
- Načrt ukrepov v primeru pojava boleznih modrikastega jezika v RS,
- Načrt ukrepov v primeru pojava afriške prašičje kuge v RS,

ki jih pripravlja Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljevanju UVHVVR). V načrtu smo sledili enemu od glavnih ciljev varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, to je preprečiti oziroma ublažiti posledice nesreče – pojava posebej nevarnih boleznih živali, da bo življenje ljudi varnejše in kakovostnejše, škoda za gospodarstvo in okolje pa čim manjša.

1.2 Splošno o boleznih živali

Infekcijske bolezni povzročajo različni povzročitelji (bakterije, spirohete, rikecije, virusi in glive). Bolezni, zaradi katerih se izvajajo splošni in posebni preventivni ter drugi ukrepi po Zakonu o veterinarskih merilih skladnosti in Zakonu o veterinarstvu, so razvrščene glede na vrsto povzročitelja ter ukrepe, ki se izvajajo za njihovo preprečevanje in zatiranje. Za razvrstitev se uporablja seznam boleznih iz mednarodnega zoosanitarnega kodeksa Mednarodne organizacije za zdravje živali (OIE).

Razpredelnica 1: Posebno nevarne bolezni živali (Pravilnik o boleznih živali (Uradni list RS, št. 81/07 in 24/10 – priloga 8))

Šifra bolezni	Ime bolezni
A010	Slinavka in parkljevka
A020	Vezikluarni stomatitis
A030	Vezikularna bolezen prašičev
A040	Goveja kuga
A050	Kuga drobnice

A060	Pljučna kuga govedi
A070	Vozličasti dermatitis
A080	Mrzlica doline Rift
A090	Bolezen modrikastega jezika
A100	Osepnice ovac in koz
A110	Konjska kuga
A120	Afriška prašičja kuga
A130	Klasična prašičja kuga
A150	Aviarna influenza
A160	Atipična kokošja kuga

Nekatere bolezni pri živalih se pojavljajo redko in v manjšem obsegu, druge pa pogosto in se hitro širijo na večje območje. Pojavljajo se v različnih oblikah, osnovne oblike pa so:

- enzootija (če se bolezen živali stalno ponavlja v različni jakosti, na istem mestu, na ožjem območju in nima težnje po širjenju);
- epizootija (če bolezen živali izbruhne v večjem obsegu in se hitro širi);
- panzootija (če se bolezen živali hitro širi na velikem območju, na primer zajame več držav, celin itd..).

1.3 Ogroženost Vzhodnoštajerske regije zaradi bolezni živali

V Sloveniji so se po podatkih UVHVVR v preteklosti pojavile štiri epizootije:

- slinavka in parkljevka leta 1968 na območju občin Sežana, Postojna, Koper, Nova Gorica, Ajdovščina, Ilirska Bistrica, Logatec, Cerknica in Ljubljana,
- atipična kokošja kuga leta 1966 na območju občine Ptuj,
- virusna hemoragična septikemija pri postrveh leta 1984 na območju občine Radlje ob Dravi,
- tuberkuloza pri prašičih leta 1987 na območju občin Domžale, Grosuplje, Krško in Ljutomer.

Opaženi so bili še manjši izbruhi atipične kokošje kuge leta 1991 in pojav klasične prašičje kuge leta 1992 ter nazadnje leta 1996.

Leta 2006 se je prvič pojavila tudi aviarna influenza (ptičja gripa) pri prostoživečih pticah v severovzhodni Sloveniji (Koblerjev zaliv, Maribor, Muta, Dogoš, Spodnji Duplek, Starše).

V Vzhodno štajerski, kakor tudi v Sloveniji so bile z ukrepi zdravstvenega varstva živali v preteklosti zatrite oziroma uspešno nadzorovane bolezni živali, ki bi lahko povzročile večjo gospodarsko škodo in bile nevarne tudi za zdravje ljudi (na primer izbruha slinavke in parkljevke ni bilo vse od leta 1968), saj je bil izveden uspešen sistem nadzora ter izvajanja predpisanih ukrepov.

Pristojni organi v Sloveniji (UVHVVR, Inštitut za varovanje zdravja, Zdravstveni inšpektorat RS) vsako leto izdelajo program monitoringa zoonoz in njihovih povzročiteljev zaradi spremljanja stanja glede zoonoz (nalezljive bolezni živali, ki se prenašajo z živali na ljudi in obratno) ter njihovih povzročiteljev pri živalih, v živilih in pri ljudeh. Program se izvaja vse od leta 2005 in je dostopen na spletni strani UVHVVR.

Program monitoringa zoonoz in povzročiteljev zoonoz obsega sistem zbiranja podatkov za posamezne povzročitelje zoonoz vključno s spremljanjem odpornosti proti protimikrobnim zdravilom, faze v živilski verigi, v kateri se podatki zbirajo, programe cepljenja in druge preventivne ukrepe ter ukrepe v primeru pozitivnih rezultatov, ki so predpisani z zakonodajo, ter sistem obveščanja ob pojavu bolezni oziroma ugotovitvi povzročitelja.

UVHVVR izvaja spremljanje zoonoz in povzročiteljev zoonoz pri živalih ter v živilih živalskega izvora. Spremljanje se izvaja v okviru različnih programov, ki jih pripravi UVHVVR.

Spremljanje tuberkuloze, bruceloze in stekline pri živalih se izvaja po programih, pripravljenih v okviru zdravstvenega varstva živali.

Spremljanje salmonela v jatah perutnine (matične jate, nesnice, brojlerji in purani) se izvaja na podlagi nacionalnega predpisa in nacionalnih programov nadzora. Vzorčenje izvajajo nosilci živilske dejavnosti in uradni veterinarji UVHVVR.

Spremljanje drugih povzročiteljev zoonoz iz točke A, Priloge I, Direktive 2003/99/EC, ki jih je treba vključiti v spremljanje (povzročitelji trihineloze, povzročitelja ehinokokoze, VTEC, salmonela in kampilobakter), poteka na podlagi obveznega navodila, ki ga pripravi glavni urad UVHVVR.

UVHVVR izvaja tudi **koordinirane programe (temeljne študije)** s področja spremljanja povzročiteljev zoonoz, ki jih predpiše Evropska unija.

Za zbiranje podatkov o spremljanju zoonoz in poročanje je odgovoren Glavni urad UVHVVR.

Pomemben dejavnik pri zatiranju in izkoreninjenju bolezni je tudi odstranjevanje ter uničevanje živalskih trupel in živalskih stranskih proizvodov. V Sloveniji imamo trenutno odobren le en predelovalni obrat kategorije 1 in 2 (kafilacija), v katerem se lahko neškodljivo odstranjujejo živalska trupla ter drugi živalski stranski proizvodi.

Preko Vzhodno štajerske regije poteka mednarodna trgovina z živalmi, živili in izdelki živalskega izvora, kar pomeni stalno nevarnost namernega oziroma nenamernega vnosa bolezni živali. Nevarnost za vnos bolezni, zaradi svoje geostrateške lokacije, predstavljajo tudi migracije ljudi skozi državo. Posebno nevarne bolezni se pojavljajo in širijo tudi v Evropi (slinavka in parkljevka leta 2001, aviarna influenza 2006 in 2007 idr.).

Po podatkih UVHVVR sta na področju Izpostave URSZR Maribor 2 gospodarstvi, ki sodita v 3 razred ogroženosti in se nahajata v občinah Lenart in Sveta Trojica v Slovenskih goricah.

P- 800 Pregled večjih živinorejskih gospodarstev (govedo, prašiči, drobnica in perutnina) v

Vzhodno štajerski regiji

P- 801 Pregled števila domačih živali v Vzhodno štajerski regiji

P- 802 Podatki o številu živali v občinah Vzhodno štajerske regije

1.4 Možne posledice pojava posebno nevarnih bolezni živali

Obolenje večjega števila živali povzroči veliko škodo na različnih področjih. Na primer:

- v živinoreji in živilski industriji: neposredna škoda zaradi poginov, zakola ali usmrtitev živali zaradi ukrepov zatiranja ter izkoreninjanja bolezni in zmanjšanja proizvodnje živinorejskih ter živilskih obratov;
- v preskrbi z zdravstveno neoporečnimi živili: prepoved prometa, trgovanja in izvoza živali ter živil;
- na področju zdravja ljudi: širjenje zoonoz pri ljudeh; nevarnost za zdravje ljudi v zvezi z onesnaževanjem okolja;
- na ekonomskem področju: povečani stroški za ugotavljanje, zatiranje in izkoreninjenje teh bolezni

1.5 Verjetnost nastanka verižne nesreče

Ob izrednem odstranjevanju trupel živali (sežig, zakop) ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali se morajo upoštevati določbe 19. člena Uredbe (ES) št. 1069/2009 o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni

prehrani ljudi, ter razveljavitev Uredbe (ES) št. 1774/2002 v povezavi s 27. členom Zakona o veterinarskih merilih skladnosti, zato je verjetnost nastanka verižne nesreče zelo majhna.

1.6 Sklepne ugotovitve

Zdravstveno varstvo živali v regiji je skrb vseh državljanov. Ta skrb ni povezana samo z javnim zdravjem in varnostjo živil, temveč tudi z ekonomskimi stroški, ki jih lahko povzročijo izbruhi boleznih živali.

Podatki o pojavih boleznih živali se mesečno zbirajo na UVHVVR, na podlagi katerih se pripravi mesečno poročilo, ki je dostopno na njeni spletni strani. Poleg tega se podatki o pojavih boleznih vnašajo tudi v informacijski sistem za spremljanje boleznih živali v svetu (WAHIS), ki deluje pri Mednarodni organizaciji za zdravje živali (OIE). Glede na zbrane podatke je zdravstveno stanje pri domačih živalih ugodno.

Toda velika gospodarska škoda, ki lahko nastane zaradi pojava posebno nevarnih boleznih živali, zahteva od veterinarske službe, da nameni vso svojo pozornost ugotavljanju in preprečevanju boleznih, kar obsega spremljanje boleznih živali doma in v tujini ter preprečevanje vnosa oziroma širjenja teh boleznih.

Za učinkovito izvajanje nalog so v državi zagotovljeni:

- dobro organizirana, usposobljena in opremljena veterinarska služba;
- učinkovito sodelovanje veterinarske službe z drugimi organi in strokovnimi službami;
- učinkovita preventiva v veterinarstvu;
- usposabljanje imetnikov živali.

Ob pojavu in širjenju posebno nevarnih boleznih živali bo lahko UVHVVR za opravljanje določenih nalog poleg svojih služb potrebovala tudi pomoč sil in sredstev za ZRP ter drugih javnih služb v obliki človeških virov, opreme, mehanizacije, prostorov in komunikacij.

2 OBSEG NAČRTOVANJA

2.1 Temeljne ravni načrtovanja

Načrt oziroma dele načrta zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali izdelajo nosilci načrtovanja:

- regija: Izpostava URSZR Maribor
- občine: 19 občin v regiji
- organizacije: 2 gospodarstvi

Obveznost izdelave načrta oziroma dela načrta zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali za posameznega nosilca načrtovanja je opredeljena glede na državno oceno ogroženosti ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali (št. 842-5/2011-56 z dne 20.11.2012) v povezavi z razpredelnico 2 in končne uvrstitve nosilca načrtovanja v določen razred ogroženosti. Obveznosti nosilcev načrtovanja iz razpredelnice 2 predstavljajo minimalne zahteve. Vsak nosilec načrtovanja se lahko odloči tudi za večji obseg načrtovanja.

Slika 1: Obveznosti nosilcev načrtovanja:

Razred ogroženosti	Stopnja ogroženosti nosilca načrtovanja	Obveznosti nosilcev načrtovanja

1	Majhna	Ni potrebno izdelati načrta zaščite in reševanja, dela načrta oziroma dokumentov za izvajanje določenih zaščitnih ukrepov ter določenih nalog ZRP
2	Srednja	Ni potrebno izdelati načrta zaščite in reševanja priporočljivo pa je pripraviti del načrta oziroma dokumente v katerih predvidijo način obveščanja ter razdelajo izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP
3	Velika	Potrebno je izdelati del načrta zaščite in reševanja oziroma dokumente v katerih predvidijo način obveščanja ter razdelajo izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP
4	Zelo velika	Potrebno je izdelati del načrta zaščite in reševanja oziroma dokumente v katerih predvidijo način obveščanja ter razdelajo izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP, priporočljivo pa je izdelati načrt zaščite in reševanja v celoti
5	Zelo velika	Potrebno je izdelati načrt zaščite in reševanja v celoti

Preglednica 2: Uvrstitev nosilcev načrtovanja-občin v določen razred ogroženosti načeloma pomeni različen obseg obveznosti iz naslova načrtovanja ZIR:

Razred ogroženosti	Stopnja ogroženosti	Obveznosti nosilcev načrtovanja-občin
1	Majhna	NI POTREBNO IZDELATI načrta ZiR, dela načrta oziroma dokumentov za izvajanje določenih zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP (3 občine: Miklavž na Dravskem polju, Poljčane, Ruše)
2	Srednja	NI POTREBNO IZDELATI načrta ZiR, PRIPOROČLJIVO pa je izdelati del načrta oz. dokumente za izvajanje določenih zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP (5 občin: Šentilj, Selnica ob Dravi, Duplek, Lovrenc na Pohorju, Makole)
3	Velika	POTREBNO je izdelati del načrta oz. dokumente v katerih predvidijo način obveščanja ter razdelajo izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP (11 občin: Benedikt, Cerkevjak, Hoče-Slivnica, Kungota, Lenart, MO Maribor, Oplotnica, Pesnica, Starše, Sveti Jurij v Sl.Goricah, Sveta Trojica)
4	Zelo velika	POTREBNO je izdelati del načrta oz. dokumente v katerih

		predvidijo način obveščanja ter razdelajo izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP, priporočljivo pa je izdelati načrt zaščite in reševanja v celoti (občini: Sveta Ana, Rače-Fram)
5	Zelo velika	POTREBNO je izdelati načrt zaščite in reševanja v celoti (občina Sl.Bistrica)

Nosilcu načrtovanja se lahko obveznosti izdelave načrta oziroma dela načrta zaščite in reševanja spremenijo, če se nosilec načrtovanja zaradi bistveno spremenjenih okoliščin (povečanje ali zmanjšanje števila živali, prekinitve delovanja idr.) uvrsti v kateri drugi razred ogroženosti. Podatke o tem, da je prišlo do bistveno spremenjenih okoliščin, zaradi katerih se spremenita razred in stopnja ogroženosti, mora nosilec načrtovanja posredovati nadrejenemu nosilcu načrtovanja (gospodarstvo obvesti občino, občina obvesti izpostavo URSZR in izpostava URSZR obvesti URSZR).

Pri izdelavi načrta oziroma dela načrta zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali se občine in regija, ki imajo obveznost iz naslova načrtovanja osredotočijo predvsem na tisto skupino ali skupine živali, ki jih najbolj ogrožajo.

Temeljni načrt je državni načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebej nevarnih boleznih živali, ki ga je izdelala Uprava RS za zaščito in reševanje (šifra: 84300-2/2013 z dne 24.1.2013). Državni načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali je izdelan za pojav več izbruhov boleznih na področju dveh ali več regij.

Regijski načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali v Vzhodno štajerski regiji verzija 2.0 je izdelan za pojav več izbruhov boleznih v več občinah v regiji. Ne glede na to, da sodi regija v 3 razred ogroženosti in upošteva dejstvo, da Vzhodno štajerska regija meji na pomursko in podravske regije, ki sodita v najvišji razred ogroženosti, se izdelata načrt ZIR v celoti.

Občine lahko pripravijo glede na regijsko oceno ogroženosti načrt oziroma le posamezne dele občinskih načrtov zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali, v katerih predvidijo način obveščanja in izvajanja zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP. Izvajanje teh delov načrta se, skladno z načelom postopnosti, dopolnjujejo k regijskemu oziroma državnemu načrtu.

*Izjeme: če je občina razvrščena v prvi ali drugi razred ogroženosti in ima na svojem območju večje ali veliko gospodarstvo, ki je razvrščeno v tretji ali višji razred ogroženosti, je neposredno uvrščena v tretji razred ogroženosti. Takšna je občina Sveta Trojica.

P- 803 Pregled občin v Vzhodno štajerski regiji razvrščenih po razredih ogroženosti
P- 806 Evidenčni list o vzdrževanju načrta
P- 807 Regijska ocena ogroženosti ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali

2.2 Načela zaščite, reševanja in pomoči

Ministrstvo za obrambo, Izpostava URSZR Maribor

Zaščita, reševanje in pomoč se ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali organizirajo skladno z načeli, ki jih določa Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali se upoštevajo predvsem načelo pravice do varstva in pomoči, načelo javnosti, načelo preventive, načelo odgovornosti ter načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev za ZRP.

3 ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3.1 Temeljne podmene načrta

Temeljne podmene načrta zaščite in reševanja ob pojavu posebej nevarnih boleznih živali so:

- Varstvo pred posledicami pojava posebno nevarnih boleznih živali omogoča v okviru svojih pristojnosti UVHVVR, veterinarske organizacije s koncesijo, ob pojavu zoonoz Inštitut RS za varovanje zdravja, prebivalci kot posamezniki, prebivalci organizirani v prostovoljne reševalne sestave ter druge nevladne organizacije, ki se ukvarjajo z ZRP, javne reševalne službe, podjetja, zavodi in druge organizacije, katerih dejavnost je pomembna za ZRP ter občine, regijski in državni organi skladno s svojimi pristojnostmi.
- Regijski načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali je izdelan za pojav posebno nevarnih boleznih živali v primeru več izbruhov v več občinah Vzhodno štajerske, ko je treba poleg javnih in drugih služb uporabiti tudi regijske sile in sredstva ZRP.
- Prebivalci na okuženem in ogroženem območju morajo biti pravočasno in objektivno obveščeni o razsežnosti posebno nevarne bolezni živali kužne bolezni pri živalih, njenih posledicah, ukrepih za zmanjševanje in odpravo posledic ter o ravnanju ob nesreči. Informacije o tem je treba sproti dopolnjevati in objavljati.
- Za obveščanje prebivalstva so zadolžene lokalne skupnosti v Vzhodno štajerski regiji.

3.2 Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči

3.2.1 Koncept odziva ob pojavu posebej nevarnih boleznih živali

Koncept odziva ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali temelji na klasifikaciji dogodka:

1. OBVLADLJIVI DOGODKI:

1a) IZBRUH bolezni na območju Vzhodno štajerske regije ali po EN IZBRUH na območju VEČ REGIJ

Izbruh obvladujejo veterinarske službe. Pri izvajanju ukrepov na okuženem (vsaj 3 km velik polmer) in ogroženem območju (vsaj 10 km velik polmer) pomagajo javne službe občine pod nadzorom veterinarskih služb. **Občinske sile in sredstva ZRP** so v stanju pripravljenosti za ukrepanje. Ob aktiviranju občinskega načrta se občinske sile in sredstva ZRP uporabijo za nadzor in obvladovanje izbruha bolezni v sodelovanju z OU UVHVVR (LSNB). Delo in vodenje nalog ZRP vodi ter usklajuje občinski poveljnik CZ v sodelovanju z OU UVHVVR (LSNB).

1b) VEČ IZBRUHOV bolezni v več občinah na območju Vzhodno štajerske regije:

Izbruh obvladujejo veterinarske službe ob pomoči strokovnih služb in javnih služb občin. **Regijske sile in sredstva ZRP** so v stanju pripravljenosti za ukrepanje. Ob aktiviranju regijskega načrta se poleg občinskih sil in sredstev ZRP uporabijo tudi regijske sile ter sredstva ZRP za nadzor ter obvladovanje izbruha bolezni v sodelovanju z OU UVHVVR (LSNB). Delo in vodenje nalog ZRP vodi ter usklajuje regijski poveljnik CZ v sodelovanju z UVHVVR (LSNB).

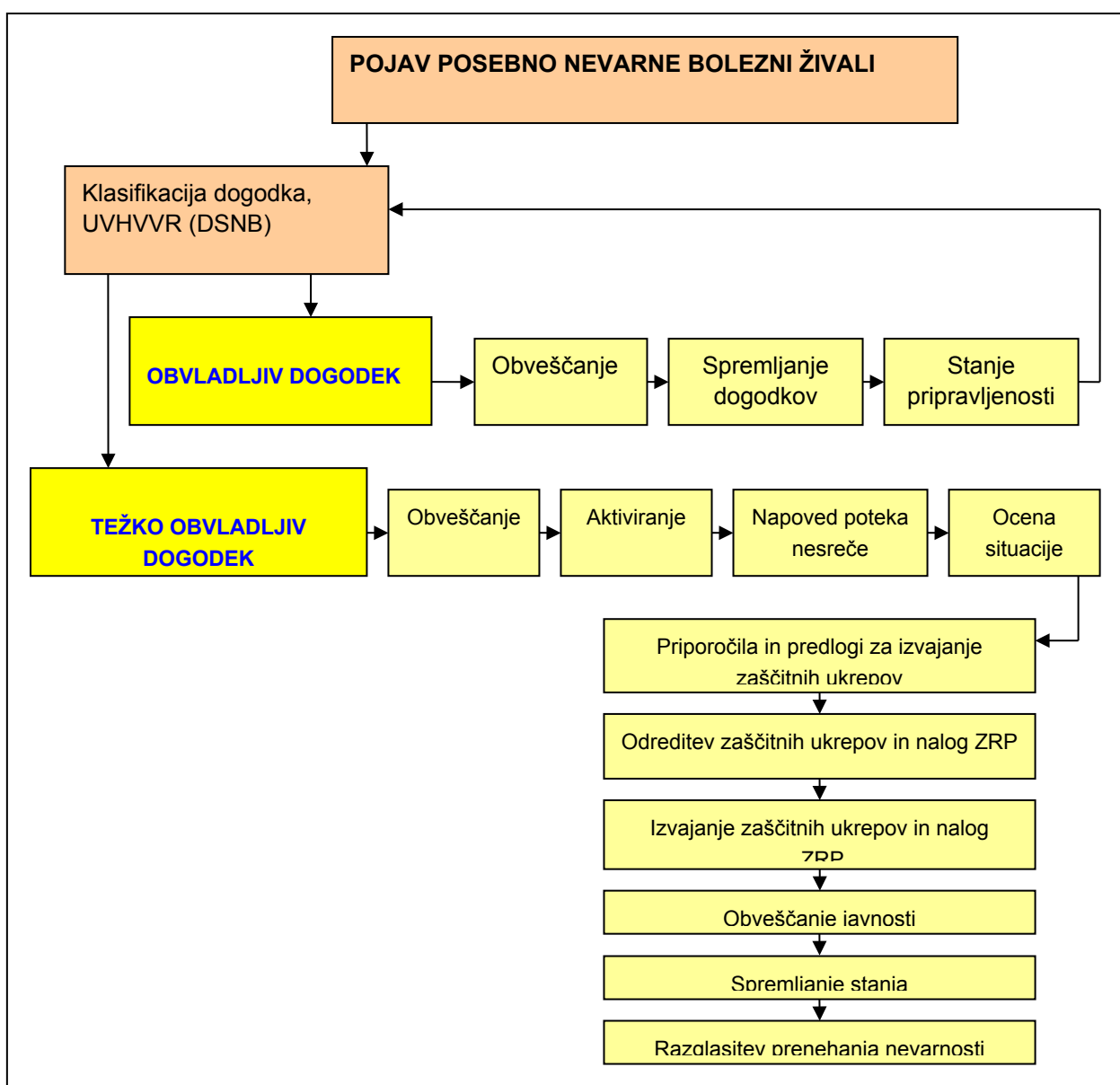
UVHVVR (DSNB) lahko da po strokovni presoji pobudo o vključitvi enot in služb Slovenske vojske. Predlog za aktiviranje in uporabo Slovenske vojske lahko vloži župan, poveljnik CZ občine oziroma njegov namestnik ter regijski poveljnik CZ ali njegov namestnik in ga posreduje poveljniku CZ RS ali njegovemu namestniku. O predlogu odloča Vlada RS oziroma minister za obrambo.

2. TEŽKO OBVLADLJIVI DOGODKI:

2a) VEČ IZBRUHOV bolezni na območju DVEH ali VEČ REGIJ: Za obvladovanje izbruhov je poleg veterinarskih, strokovnih in javnih služb potrebno uporabiti tudi občinske, regijske in **državne sile ter sredstva za ZRP** v sodelovanju z UVHVVR (DSNB). Delo in vodenje nalog ZRP vodi ter usklajuje poveljnik CZ RS v sodelovanju z UVHVVR (DSNB).

Poveljnik CZ RS lahko na pobudo UVHVVR (DSNB) ali na podlagi lastne odločitve predlaga vključitev in uporabo enot in služb SV. O predlogu odloča Vlada RS oziroma minister za obrambo.

Slika 2: Koncept odziva ob pojavu posebej nevarnih bolezni pri živalih:

D- 800 Vloga, naloge in sestava lokalnega središča za nadzor bolezni

3.3 Uporaba načrta

Regijski načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali se praviloma aktivira , ko je več izbruhov bolezni v več občinah Vzhodno štajerske regije. Ko se aktivira regijski načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali so aktivirani tudi že občinski načrti zaščite in reševanja ali posamezni deli občinskih načrtov zaščite in reševanja ter posamezni načrti organizacij na prizadetem območju na katerem se je pojavila posebno nevarna bolezen živali.

Odločitev o aktiviranju regijskega načrta zaščite in reševanja sprejme poveljnik CZ Vzhodno štajerske regije s sklepom.

D – 19 Vzorec sklepa o aktiviranju regijskega načrta

D – 20 Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog

4 SILE IN SREDSTVA ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ TER VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA

4.1 Organi in organizacije, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz regijske pristojnosti

4.1.1 Organi Vzhodno štajerske regije

- Izpostava URSZR Maribor
- Policijska uprava Maribor
- UVHVVR-Območni urad Maribor
- Inšpekcijske službe

4.1.2 Sile za zaščito, reševanje in pomoč na regijski ravni

Enote, službe in organi CZ VŠR

- Poveljnik CZ Vzhodno štajerske regije
- namestnik poveljnika CZ VŠR
- štab CZ za Vzhodnoštajersko regijo,
- enota za radiološko-kemično-biološko zaščito (RKB-zaščito),
- tehnično reševalne enote,
- služba za podporo,

- regijski logistični center.

P -1 Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ VŠR

P- 3 Pregled sil ZRP

P- 4 Podatki o organih, službah in enotah CZ

Gasilske enote:

- gasilski enoti širšega pomena:
Javni zavod za zaščitno požarno reševanje Maribor
PGD Slovenska Bistrica
- PGD v regiji

P -12 Pregled gasilskih enot širšega pomena njihovih pooblastil s podatki o poveljniku in namestniku poveljnika

P- 11 Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov

Enote, službe in centri za zaščito, reševanje in pomoč na regijski ravni:

- Nacionalni veterinarski inštitut-OE Maribor (NVI)
- Zavod za zdravstveno varstvo Maribor
- Veterinarske organizacije s koncesijo
- Komunalne organizacije
- Mobilna enota z ekološkim laboratorijem (MEEL),
- javne zdravstvene službe (zoonoze)
- izvajalci javne službe ravnanja s trupli živali in drugimi živalskimi stranskimi proizvodi

Klavni obrati:

- Klavnica TMI Košaki Maribor,
- Klavnica Rače,
- Klavnica piščancev Hudin Minka Dravski dvor.

P- 24 Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev ter drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju

P- 29 Pregled veterinarskih organizacij s koncesijo

P- 804 Pregled izvajalcev javnih služb ravnanja s trupli živali in drugimi živalskimi stranskimi proizvodi

4.2 Materialno - tehnična sredstva za izvajanje načrta

Materialno - tehnična sredstva se načrtujejo za:

- zaščitno in reševalno opremo ter orodje (sredstva za osebno in skupinsko zaščito, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci),
- materialna sredstva iz državnih rezerv (dezinfekcijska sredstva idr.)..

P- 6 Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot ZRP

P- 8 Pregled materialnih sredstev iz državnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč

P- 805 Pregled-ocena potrebnih sil in sredstev za ZRP

4.3 Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta

Finančna sredstva se načrtujejo za:

- stroški operativnega delovanja (povračila stroškov za aktivirane pripadnike CZ in drugih sil za ZRP),

- stroški dodatnega vzdrževanja in servisiranja uporabljene opreme,
- stroški usposabljanja enot in služb,
- materialni stroški (prevozni stroški, storitve idr.).

D -1 Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta

5 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

5.1 Opazovanje in spremljanje posebno nevarnih bolezni živali

Za zgodnje odkrivanje in preprečevanje širjenja bolezni živali UVHVVR pripravi letni program sistematičnega spremljanja stanja bolezni in cepljenj živali, ki ga predpiše minister, pristojen za veterinarstvo. Predpisane ukrepe izvajajo veterinarske organizacije s koncesijo in o izvedenih preventivnih cepljenjih oziroma diagnostičnih preiskavah obveščajo UVHVVR, ki nadzira izvajanje. Podatki o rezultatih preiskav se zbirajo mesečno oziroma dnevno, odvisno od vrste bolezni. O rezultatih navedenih preiskav in opravljenih cepljenjih poročajo veterinarske organizacije s koncesijo in Nacionalni veterinarski inštitut, odvisno od vrste bolezni in skladno s pravilnikom, ki ureja bolezni živali.

Na področju zdravstvenega varstva živali izvaja veterinarska služba poleg splošnih ukrepov za preprečevanje širjenja bolezni živali, ki jih predvideva Zakon o veterinarskih merilih skladnosti, tudi ukrepe, ki jih določajo predpisi za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje posameznih bolezni.

Veterinar mora takoj ob sumu na posebno nevarno bolezen živali to sporočiti na glavni urad UVHVVR. Imetniku živali s pismenim navodilom določi ukrepe za preprečevanje oziroma zmanjšanje možnosti širjenja bolezni. UVHVVR (DSNB) obvesti CORS.

D- 804 Obrazci o poročanju o nesreči

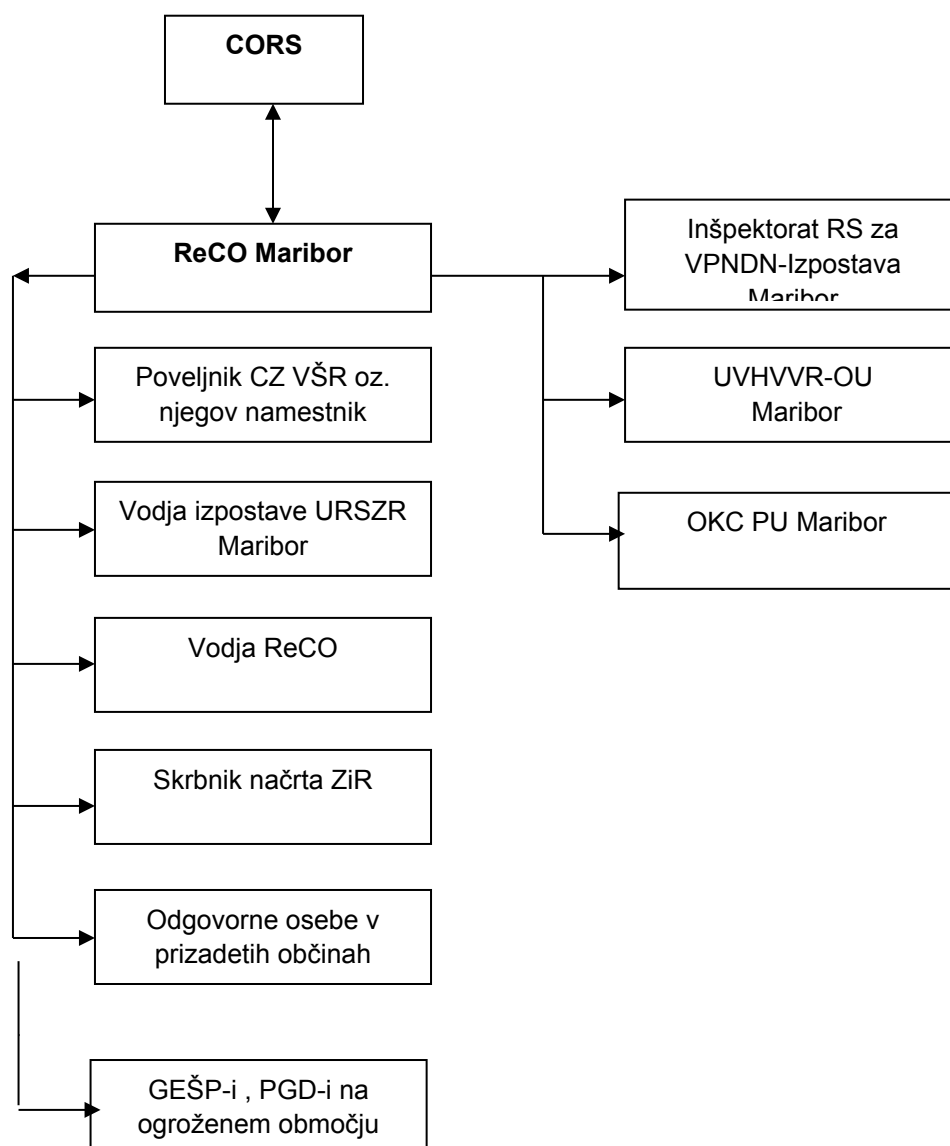
5.2 Obveščanje pristojnih organov in služb v Vzhodno štajerski regiji

ReCO Maribor po prejemu obvestila od CORS o pojavu posebje nevarnih bolezni živali obvesti:

- Poveljnika CZ Vzhodno štajerske regije oz. njegovega namestnika
- vodjo Izpostave URSZR Maribor,
- vodja ReCO Maribor,
- skrbnika načrta ZiR
- Župana oziroma drugo odgovorno osebo v prizadeti občini
- GEŠP-i na ogroženem območju
- PGD-i na ogroženem območju
- Inšpektorat RS za VPNDN
- OKC Policijske uprave Maribor

Slika 3: Shema obveščanja pristojnih ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali

P- 2 Podatki o zaposlenih na Izpostavi URSZR Maribor

P-15 Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči
D-22 Načrt dejavnosti izpostave URSZR Maribor

5.3 Obveščanje prebivalcev na okuženem in ogroženem območju

Obveščanje prebivalcev na okuženem in ogroženem območju mora biti usklajeno z obveščanjem splošne javnosti.

Za obveščanje prebivalcev o stanju na območju, na katerem se pojavi posebno nevarna bolezen živali, so pristojne občine v Vzhodno štajerski regiji. Te preko lokalnih medijev v sodelovanju z UVHVVR (LSNB) prebivalce obveščajo o razmerah na prizadetem območju in o izvajanju nalog ZRP. Za dodatne informacije lahko občine objavijo posebno telefonsko številko. Informacijski center pridobiva informacije, ki so v pristojnosti lokalnega središča za nadzor bolezni neposredno od LSNB.

O uvedenih ukrepih na okuženem in ogroženem območju ter o situaciji glede bolezni pa obvešča prizadete prebivalce UVHVVR (LSNB) oziroma uradni veterinar na krajevno običajen način (odločbe z uradnim naznanilom) in tudi prek lokalnih sredstev javnega obveščanja. Zato se ob odprtju UVHVVR (LSNB) objavi tudi telefonska številka za informacije.

Navodila ogroženim prebivalcem glede zaščitnih ukrepov so odvisna od nevarnosti.

P- 18 Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za prebivalstvo

5.4 Obveščanje splošne javnosti

Obveščanje javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči do aktiviranja regijskega načrta zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali za Vzhodno štajersko izvajajo poveljnik CZ za Vzhodnoštajersko regijo, vodja Izpostave URSZR Maribor v sodelovanju z UVHVVR-Območni urad Maribor.

Naloge na področju obveščanja javnosti organizira in usklajuje Štab CZ VŠR v sodelovanju z URSZR – Izpostava Maribor ter drugimi organi. Kadar je to potrebno lahko poveljnik CZ VŠR za posredovanje obvestil pooblasti člana štaba CZ VŠR, zadolženega za stike z javnostjo, ki obvešča širšo domačo javnost.

Informacijsko dejavnost organizira, usklajuje Izpostava URSZR Maribor. V ta namen skupaj s poveljnikom CZ VŠR:

- organizira in vodi tiskovno središče
- organizira in vodi novinarske konference,
- pripravlja skupna sporočila za javnost,
- navezuje stike z redakcijami medijev in novinarji ter skrbi, da imajo na razpolago informativna in druga gradiva in da so jim dostopni informacijski viri,
- spremlja poročanje občil.

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v občilih, ki so po Zakonu o medijih (Ur. l. RS, št. 35/01) dolžna na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države.

V takih primerih se sporočilo najprej pošlje za takojšnjo objavo tem občilom:

- Radio Maribor in lokalnim komercialnim radijskim postajam,
- RTV Ljubljana Studio Maribor, POP TV in kabelskim TV postajam,

- Večer Maribor.

ReCO izdaja dnevne in izredne informativne biltene, ki so pripravljeni na podlagi sporočil za javnost na državni ravni in vsebujejo podrobnejše informacije.

P-17 Seznam prejemnikov informativnega biltena

6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ

6.1 Aktiviranje organov in njihovih strokovnih služb

Na podlagi prejetih obvestil o pojavu posebno nevarnih boleznih živali Izpostava Maribor preko ReCO Maribor aktivira poveljnika CZ za Vzhodno štajersko regijo. Glede na zahteve prizadetih občin poveljnik CZ VŠR sprejme odločitev o aktiviranju regijskega načrta ZIR ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali, vključno z aktiviranjem regijskih služb pristojnih za operativno in strokovno vodenje ZRP ter uporabo regijskih sil in sredstev ZRP.

6.2 Aktiviranje regijskih sil za zaščito, reševanje in pomoč

Enote, službe in druge operativne sestave sil za ZRP, ki so v regijski pristojnosti aktivira in poziva Izpostava URSZR Maribor v sodelovanju z ReCO Maribor na predlog poveljnika CZ VŠR. Izpostava URSZR Maribor ureja tudi vse zadeve v zvezi z nadomestili plač in povračili stroškov, ki jih imajo pripadniki CZ pri opravljanju dolžnosti v CZ oziroma zaščiti in reševanju. Predlog za aktiviranje in uporabo zmogljivosti Slovenske vojske (SV) lahko da poveljnik CZ RS na podlagi lastne odločitve ali na predlog zupana, poveljnika CZ občine ali njegovega namestnika, regijskega poveljnika CZ ali njegovega namestnika. Po odločitvi Vlade RS (v nujnih primerih odloča minister za obrambo) posreduje CORS zahtevo oziroma odločitev v ZOC. Na podlagi izdanega ukaza načelnika Generalštaba SV (GŠSV) izvede poveljnik sil SV aktiviranje ustreznega poveljstva, enote ali službe SV.

Načini in postopki aktiviranja sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč v Vzhodno štajerski regiji so opredeljeni v Načrtu aktiviranja regijskih sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč po katerem se v tem primeru tudi izvajajo postopki aktiviranja.

- P- 5 Seznam zbirališč sil ZRP**
- D-14 Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP**
- D-15 Vzorec delovnega naloga**
- D-805 Načrt aktiviranja regijskih sil in sredstev za ZRP**

6.3 Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih

Zahteve po pomoči občin Vzhodno štajerske se zbirajo na nivoju regije in se dostavijo URSZR (poveljniku CZ RS). Po odobritvi materialne in finančne pomoči regijske sile in Izpostava URSZR Maribor sodeluje pri pripravi, prevozu in razdeljevanju sredstev na prizadetem območju.

Materialna pomoč ob pojavu posebej nevarnih bolezn živali obsega:

- Posredovanje pri zagotavljanju posebne opreme, ki je na prizadetem območju ni mogoče dobiti ali je primanjkuje (gradbena mehanizacija, električni agregati ...),
- Pomoč v zaščitni in reševalni opremi,
- Pomoč v zagotavljanju sredstev za razkuževanje,
- Pomoč v zagotavljanju finančne pomoči.

D- 3 Načrt organizacije in delovanja regijskega logističnega centra

D -17 Vzorec prošnje za državno pomoč

7 UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1 Organi in njihove naloge na regijski ravni

Vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč je urejeno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06-UPB-1 in 97/10). Po tem zakonu se varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami organizira ter izvaja kot enoten sistem na lokalni, regijski in državni ravni.

7.1.1 Poveljnik CZ Vzhodno štajerske regije:

- aktivira regijski načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali v VŠR
- operativno-strokovno vodi dejavnost CZ in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč iz regijske pristojnosti
- usklajuje operativne ukrepe in dejavnosti služb in organov ministrstev ter drugih državnih organov na regijskem nivoju,
- daje mnenja in predloge v zvezi z zaščito, reševanjem, pomočjo ter odpravljanju posledic nesreč
- usmerja dejavnost za zaščito, reševanje in pomoč ,
- predlaga in odreja zaščitne ukrepe
- odloča o aktiviranju sil za zaščito, reševanje in pomoč,
- vodi regijske sile za zaščito reševanje in pomoč
- določa vodjo intervencije
- zahteva pomoč s strani državnega nivoja
- obvešča poveljnika CZ RS o posledicah in stanju na prizadetem območju ter nadzoruje izvajanje nalog
- spremlja stanje za prizadetem območju
- usmerja dejavnost za zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje na prizadetem območju
- vodi pripravo končnega poročila o nesreči in ga predlaga v sprejem Štabu CR RS ter
- Prekliče izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog za ZRP
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti

7.1.2 Štab CZ Vzhodno štajerske regije:

Ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali v Vzhodno štajerski izvajajo člani štaba naslednje naloge:

- operativno načrtovanje,
- organiziranje in izvajanje reševalnih intervencij iz regijske pristojnosti,
- zagotavljajo informacijsko podporo,
- zagotavljajo logistično podporo regijskim silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- nudenje pomoči občinskim organom vodenja ter občinskim silam zaščite, reševanja in pomoči
- opravljajo administrativne naloge druge naloge iz svoje pristojnosti

7.1.3 Izpostava URSZR Maribor:

- izdelava regijske oceno ogroženosti in načrtuje ukrepe za preprečevanje ter zmanjšanje posledic nesreče,
- izdelava regijski načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali,
- opravlja upravne in strokovne naloge zaščite, reševanja in pomoči iz svoje pristojnosti,
- organizira komunikacijski sistem za delovanje regijskih sil za zaščito, reševanje in pomoč,
- zagotavlja informacijsko podporo organom vodenja na regijski ravni,
- zagotavlja pogoje za delo poveljnika CZ VŠR in štaba CZ za Vzhodnoštajersko regijo,

- zagotavlja logistično podporo pri delovanju regijskih sil za zaščito, reševanje in pomoč,
- pomaga pri vodenju zaščite, reševanja in pomoči ter pri odpravljanju posledic,
- zbirajo in posredujejo podatke o nesreči
- obvešča pristojne organe o pojavu posebno nevarnih bolezni živali
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Vloga Izpostave Maribor je tudi v povezovanju in koordinaciji nalog ter aktivnosti med lokalnimi skupnostmi, drugimi organi in službami regijskega pomena in državnim nivojem (URSZR).

V primeru potrebe napoti v prizadeto občino pomoč v kadrih (osebo, ki pomaga občinski upravi pri izvajanju njihovih nalog).

Izpostava na regijskem nivoju koordinira in usklajuje aktivnosti in izvajanje nalog ZRP z LSNB, UVHVVR – Območna enota Maribor.

Preko ReCO organizira komunikacijski sistem za delovanje regijskih sil in sredstev na lokalni ravni. Zagotavlja pa tudi informacijsko podporo organom vodenja na regijski ravni ter zagotavlja pogoje za delo štaba CZ Vzhodno štajerske regije.

D- 22 Načrt dejavnosti Izpostave URSZR Maribor

7.1.4 Slovenska vojska

- Veterinarske enote SV (skupina AVIN) deluje v žarišču bolezni z izvajanjem dezinfekcije objektov, zemljišč, opreme, odpadkov in ljudi pri vstopu na žarišče ter izstopu z njega ter druge strokovne naloge v skladu z odločitvami UVHVVR
- Organizira zaščito in reševanje pripadnikov SV ter sredstev, ki jih upravlja
- Skladno s svojimi pristojnostmi usklajuje sodelovanje enot in služb SV pri izvajanju nalog ZRP
- Skladno s pristojno zakonodajo zagotavlja uporabo materialnih sredstev SV za ZRP
- Opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti

D- 22 Načrt dejavnosti Slovenske vojske

7.1.5 Policijska uprava Maribor

- varuje življenje ljudi, premoženja ter vzdržuje javni red na prizadetem območju,
- zavaruje območje pojava posebno nevarnih bolezni živali,
- nadzira in ureja promet v skladu s stanjem prometne infrastrukture ter omogoča interveniranje silam za ZRP,
- sprejema ukrepe za ustrezno varovanje državne meje in opravlja mejne kontrole,
- sodeluje z uradnim veterinarjem pri omejitvi prometa z živalmi, prepovedi gibanja živali in oseb na okuženem območju ter pri izvajanju drugih ukrepov, ki jih določa Zakon o veterinarskih merilih skladnosti,
- zagotavlja pomoč pri preprečevanju širjenja in zatiranju bolezni živali, ko to odredi Vlada RS
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti

D- 22 Načrt dejavnosti Policijske uprave Maribor

7.1.6 Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin-Območni urad Maribor

- Odreja ukrepe za preprečevanje širjenja bolezni in nadzoruje izvajanje odrejenih ukrepov
- Izdaja odločbe o ukrepanju veterinarskim organizacijam
- Pripravlja obvestila in informacijsko gradivo za javnost
- Spremlja gibanje oziroma širjenje pojava posebno nevarnih bolezni živali na območju VŠR ter obvešča vso zainteresirano javnost

- Ob pojavu epizootije in drugih izrednih razmerah daje posebne strokovne ter druge naloge veterinariskim delavcem in veterinariskim organizacijam

D- 22 Načrt ukrepov ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali UVHVVR

7.1.7 Javne zdravstvene službe v VŠR regiji

- V sodelovanju z Ministrstvom za zdravje določa obvezne posebne preventivne ukrepe ob zoonozah,
- zagotavlja ustrezno organizacijo in pogoje za neprekinjeno ter učinkovito delo ekip službe nujne medicinske pomoči in bolnišnično oskrbo okuženih,
- zagotavlja delovanje epidemiološke službe,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

7.2 Operativno vodenje

Dejavnosti za zaščito in reševanje ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali na območju občine operativno vodi poveljnik CZ občine, ki mu pri delu pomaga štab CZ občine v sodelovanju z UVHVVR (LSNB).

Glede na zahteve UVHVVR (LSNB), poveljnik CZ občine zagotovi izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP. V izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP (predvsem razkuževanje) vključi tudi gasilske enote občine skladno z načrti.

Poveljnik CZ Vzhodnoštajerske regije spremlja stanje na prizadetem območju in na zahtevo poveljnika CZ občine organizirata potrebno pomoč regije.

Če pojav posebno nevarne boleznih živali prizadene več občin na območju Vzhodno štajerske regije, organizira in vodi dejavnosti zaščite in reševanja poveljnik CZ za Vzhodno štajersko ob strokovni pomoči članov štaba CZ VŠR.

Če pa pojav posebno nevarne boleznih živali prizadene območje dveh ali več regij, vodi in organizira naloge ZRP poveljnik CZ RS skladno s svojimi pristojnostmi ter pooblastili Vlade RS in v sodelovanju z UVHVVR (DSNB). V dejavnosti se vključijo tudi ministrstva skladno z odločitvami poveljnika CZ RS oziroma Vlade RS.

Na podlagi napovedi poteka nesreče in ocene situacije, ki jo pripravi UVHVVR (DSNB), določi poveljnik CZ za Vzhodno štajersko zaščitne ukrepe ter naloge ZRP. Štab CZ za VŠR, ki ga po odločitvi skliče poveljnik CZ za VŠR v popolni ali operativni sestavi, zaseda na sedežu Izpostave, Bezjakova 151, 2341 Limbuš oziroma po odločitvi tudi na drugi lokaciji.

Pristojni poveljnik CZ oziroma vodja intervencije zagotavlja ob naravni ali drugi nesreči operaterjem sistema javne stacionarne in mobilne telefonije dostope do komunikacijskih objektov, ki so v okvari na območjih nesreče (intervencije), in sicer do odprave napak ter ponovnega začetka delovanja.

D- 2 Načrt Izpostave URSZR Maribor za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ VŠR in štaba CZ VŠR

7.3 Organizacija zvez

Pri prenosu podatkov in komuniciranju se načeloma uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih

omrežjih. Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci zaščite, reševanja in pomoči po:

- javnih telekomunikacijskih zvezah,
- sistemu radijskih zvez ZARE,
- ZARE DMR
- sistemu radijskih zvez ZARE +,
- informacijsko-komunikacijskem omrežju INTERNET oz. INTRANET
- internih telekomunikacijskih zvezah, ki so lahko analogne oz. digitalne,
- funkcionalnih zvezah posameznih gospodarskih in drugih sistemov,
- zveze radioamaterjev

Pri vodenju akcij zaščite, reševanja in pomoči se izključno uporablja sistem radijskih zvez zaščite in reševanja (ZA-RE). Sistem radijskih zvezah v sistemu zaščite in reševanja (ZA-RE) se odvija na repetitorskih kanalih R20, R21, R15 ter simpleksnih kanalih. Delovni kanal dodeli interventnim enotam ReCO Maribor po načrtu zvez.

Organi vodenja na regijskem nivoju ter službe NMP uporabljajo tudi sistem radijskih zvez ZARE, ZARE+. Radijske zveze sistema zvez ZARE in ZARE+ ter ZARE DMR se uporablja v skladu z navodilom za uporabo radijskih zvez ZARE.

Ob morebitnem izpadu repetitorja, se posreduje CORS zahtevo po postavitvi mobilnega repetitorja.

Mobilne repetitorske postaje bi uporabili izjemoma, v primeru, da z obstoječimi ne moramo zagotoviti nemotenega radijskega prometa. Lokacije se določijo glede na potrebe močnejšega signala.

P-19 Radijski imenik sistema zvez ZARE, ZARE +

D- 4 Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči

8 ZAŠČITNI UKREPI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.1 Zaščitni ukrepi

8.1.1 Prostorski, gradbeni in tehnični ukrepi

Ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali je zelo pomembno, da se trupla poginulih in usmrčenih živali čim prej neškodljivo odstranijo, da se prepreči nadaljnje širjenje bolezni. Predlog zaščitnih ukrepov pripravi UVHVVR (DSNB ali LSNB), odredi pa poveljnik CZ za Vzhodno štajersko.

Način za neškodljivo odstranitev se določi po navodilih UVHVVR (DSNB)

Možni načini so:

- odvoz v predelovalni obrat kategorije 1 in 2 (kafilacija),
- zakopavanje
- sežig

Maksimalna kapaciteta predelovalnega obrata kategorije 1 in 2 je 200 t/dan. Količina živalskih stranskih proizvodov, ki jih obrat dnevno predela, pa trenutno dosega približno 50 odstotkov

maksimalne kapacitete. Obstaja pa tudi možnost začasne uporabe in prekategorizacije drugih predelovalnih obratov kategorije 2 ali 3 za predelavo ostalih živalskih stranskih proizvodov, ki jih je treba neškodljivo odstraniti ob pojavu bolezni.

Kadar kapacitete predelovalnega obrata kategorije 1 in 2 ne bi zadoščale potrebam po uničenju živalskih trupel ter drugih živalskih stranskih proizvodov, se lahko skladno s 27. členom Zakona o veterinarskih merilih skladnosti določijo drugi načini odstranjevanja z zakopom ali sežigom.

8.1.1.1 Določitev lokacij za pokop ali sežig živalskih trupel

Občine v svojih prostorskih aktih določijo lokacije za pokop in sežig živalskih trupel. Pri tem upoštevajo kriterije umeščanja posegov v prostor iz Prostorskega reda Slovenije in koncept ravnanja z odpadki v državi.

8.1.1.2 Ureditev mest za pokop in sežig živalskih trupel

Za ureditev mest za pokop in sežig živalskih trupel so pristojne občine.

Sežig kot način neškodljivega odstranjevanja trupel se uporablja, kadar ni mogoč odvoz v predelovalni obrat in ko tudi zakopavanje trupel ni možno. Odločitev o tem sprejme UVHVVR (DSNB). O sežigu je treba obvesti lokalne oblasti in gasilsko enoto, ki opravlja javno gasilsko službo na območju, na katerem bo opravljen sežig.

Sile za ZRP po potrebi sodelujejo pri pripravi mest za zakop ter sežig živalskih trupel (gasilske enote).

Občine pa v sodelovanju z UVHVVR (LSNB) v svojih načrtih zaščite in reševanja načrtujejo gradbena podjetja, ki bodo sodelovala pri izkopu mest za zakop.

D- 803 Navodilo za posredovanje gasilcev pri dekontaminaciji ob pojavu aviarnе influence

8.1.1.3 Prevoz živalskih trupel do mesta pokopa ali sežiga

Praviloma je treba za odvoz trupel poginulih ali usmrčenih živali skladno z običajno veljavni postopkom poklicati Veterinarsko higiensko službo, ki je organizirana v okviru Nacionalnega veterinarskega inštituta.

Ob večjih poginih oziroma usmrčitvah lahko izjemoma opravi odvoz trupel živali neposredno iz gospodarstev tudi izvajalec javne gospodarske službe s koncesijo s svojimi prevoznimi sredstvi, če so ta ustrezno opremljena za nalaganje trupel na kraju pogina ali usmrčitve

P- 10 Pregled gradbenih organizacij

P- 804 Pregled izvajalcev javnih služb ravnanja s trupli živali in drugimi živalskimi stranskimi proizvodi

8.1.1.4 Uničevanje živalskih trupel in nadzor

Za neškodljivo odstranjevanje živalskih trupel so odgovorni izvajalci gospodarske javne službe ravnanja z živalskimi stranskimi proizvodi skladno s predpisi, ki urejajo varovanje okolja, pri tem Ministrstvo za obrambo, Izpostava URSZR Maribor

pa sodelujejo tudi ekipe za prvo veterinarsko pomoč. Za nadzor pri odstranjevanju živalskih trupel so odgovorni pristojni območni uradi UVHVVR. Posebne zahteve za odstranjevanje so določene v 1. oddelku III. poglavja Priloge VI Uredbe Komisij (EU), št. 142/2011.

Pri nadzoru sežiga živalskih trupel pa sodelujejo tudi pristojne gasilske organizacije (te svetujejo glede izdelave grmade, prižiganja ognja in požarne straže).

D- 801 Navodilo za sežig živalskih trupel

8.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči

8.2.1 Tehnično reševanje ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali

Naloge tehničnega reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali so:

- sodelovanje pri postavitvi sanitarno-higienskih objektov (razkuževalnih pregrad) na državnih mejah in na okuženem območju glede na potrebe,
- pomoč pri sežigu oziroma zakopavanju živalskih trupel,
- izvajanje požarnih straž pri sežigu okuženih živalskih trupel,
- dekontaminacija ljudi, živali, materialnih dobrin in okolja (razkužitev ljudi, obleke, stanovanjskih površin, hlevov, dvorišč, pašnikov, odplak in živalskih iztrebkov, dezinsekcija in deratizacija objektov na okuženem območju)

Te naloge opravljajo, komunalne organizacije ter gradbena podjetja z ustrežno mehanizacijo, tehnično reševalne enote CZ, gasilske enote in veterinarske organizacije.

Ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali se lahko po potrebi aktivira tudi občinske in regijsko enoto za RKB zaščito ter ustrezne enote SV, ki nudijo pomoč pri izvajanju dekontaminacije.

8.2.2. Prva veterinarska pomoč

Veterinarska pomoč obsega:

- izvajanje ukrepov za zaščito živali ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali
- sodelovanje pri izvajanju dekontaminacije živine
- sodelovanje pri odstranjevanju živalskih trupel

Navedene naloge izvajajo ekipe za prvo veterinarsko pomoč organizirane v gospodarskih družbah, zavodih, organizacijah, ki se ukvarjajo z farmsko vzrejo živine ter imajo najmanj 200 glav živine. Ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali sodelujejo pri izvajanju ukrepov delavci UVHVVR Nacionalnega veterinarskega inštituta ter veterinarskih organizacij.

9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali so rejci živali dolžni izvajati osebno in vzajemno zaščito, ki obsega ukrepe za preprečevanje in ublažitev tveganj za zdravje in življenje ter premoženje posameznika.

V ta namen se morajo usposobiti za uporabo osebnih zaščitnih sredstev, obvladati morajo osnove prve pomoči, osnove prve veterinarske pomoči, seznaniti se morajo s sredstvi za razkužitev in njeno izvedbo.

Poleg tega si morajo priskrbeti najnujnejša osebna zaščitna sredstva ter potrebščine za osebno in vzajemno zaščito.

Za organiziranje, razvijanje in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali, skrbi lokalna skupnost (npr. pozivajo prebivalce, da upoštevajo napotke veterinarskih služb, zdravstvene službe itn.) UVHVVR(LSNB) občanom svetuje pri izvajanju določenih ukrepov. Lokalno središče za nadzor bolezni občanom zagotovi vso potrebno pomoč pri izvajanju določenih ukrepov (razni priročniki za živinorejce ob pojavu slinavke in parkljevke, priročnik za pridelovalce in predelovalce mleka...).

Zelo pomembno je, da so prebivalci seznanjeni s postopki, ki jih morajo izvesti za zavarovanje lastne varnosti in premoženja. Ukrepi za zaščito zdravja ljudi so v pristojnosti zdravstva.

D- 802 Zaščita, reševanje in pomoč ob pojavu aviarne influence v Vzhodno štajerski regiji D- 7 Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
---

10 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

OKUŽENO OBMOČJE - območje s polmerom najmanj 3 km okrog okuženega gospodarstva
OGROŽENO OBMOČJE - območje s polmerom najmanj 10 km okrog okuženega gospodarstva in obdaja okuženo območje

CORS	Center za obveščanje RS
CZ RS	Civilna zaščita Republike Slovenije
DSNB	Državno središče za nadzor bolezni
IVZ	Inštitut za varovanje zdravja
LSNB	Lokalno središče za nadzor bolezni pri območnem uradu UVHVVR
NVI	Nacionalni veterinarski inštitut
OKC	Operativno komunikacijski center
OIE	Mednarodna organizacija za zdravje živali
OU UVHVVR	Območni urad UVHVVR
ReCO	Regijski center za obveščanje
RKB	radiološka, kemična in biološka zaščita
RS	Republika Slovenija
STA	Slovenska tiskovna agencija
SV	Slovenska vojska
SZO	Svetovna zdravstvena organizacija
URSZR	Uprava RS za zaščito in reševanje
UKOM	Urad Vlade RS za komuniciranje
UVHVVR	Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
VHS	Veterinarska higienska služba
ZOC	Združeni operativni center SV
ZRP	Zaščita, reševanje in pomoč
VŠR	Vzhodno štajerska regija

11 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

11.1 Skupne priloge

P- 1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ regije
P- 2	Podatki o zaposlenih na Izpostavi URSZR Maribor
P- 3	Pregled sil ZRP v regiji
P- 4	Podatki o organih, službah in enotah CZ VŠR
P- 5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč v regiji
P- 6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za ZRP
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za zaščito in reševanje
P- 8	Pregled materialnih sredstev iz državnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč
P- 10	Pregled gradbenih organizacij /regija/občine
P- 11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P-12	Pregled gasilskih enot širšega pomena in njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P-15	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča ob nesreči
P-17	Seznam prejemnikov informativnega biltena
P-18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P-19	Radijski imenik sistema zvez ZARE, ZARE +
P-23	Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P- 29	Pregled veterinarskih organizacij

11.2 Posebne priloge

P- 800	Pregled večjih živinorejskih gospodarstev (govedo, prašiči, drobnica in perutnina) v Vzhodno štajerski regiji
P- 801	Pregled števila domačih živali v Vzhodno štajerski regiji
P- 802	Podatki o številu živali v občinah VŠR
P- 803	Pregled občin v Vzhodno štajerski regiji razvrščenih po razredih ogroženosti
P- 804	Pregled izvajalcev javnih služb s trupli živali in drugimi živalskimi stranskimi proizvodi v Vzhodno štajerski regiji
P- 805	Pregled-ocena potrebnih sil in sredstev za ZRP
P- 806	Evidenčni list o vzdrževanju načrta
P- 807	Regijska ocena ogroženosti ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali, številka: 842-2/2013-49-DGZR, z dne 25.7.2013

11.3 Skupni dodatki

D- 1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta
D- 2	Načrt regije za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ in štaba CZ
D- 3	Načrt organizacije in delovanja regijskega logističnega centra
D- 4	Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči
D- 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
D- 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
D- 15	Vzorec delovnega naloga

- D-17 Vzorec prošnje za državno pomoč
- D- 19 Vzorec sklepa o aktiviranju regijskega načrta ob nesreči
- D- 20 Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP
- D- 22 Načrt dejavnosti

11.4 Posebni dodatki

- D- 800 Vloga, naloge in sestava lokalnega središča za nadzor bolezni
- D- 801 Navodilo za sežig živalskih trupel
- D- 802 Zaščita, reševanje in pomoč ob pojavu aviarne influence na območju Izpostave URSZR Maribor
- D- 803 Navodilo za posredovanje gasilcev pri dekontaminaciji ob pojavu aviarne influence
- D- 804 Obrazci o poročanju o nesreči
- D-805 Načrt aktiviranja regijskih sil in sredstev za ZRP